

MAXH ΤΩΝ ΚΥΤΤΑΡΩΝ Θ. Δημόπουλος: Ανοσοθεραπεία σε ογκολογικούς ασθενείς και επιπλοκές

Media: TA NEA

Page: 43-44

Published at: 30-11-2023

Author: Surface: 309.4 cm² Circulation: 10340

Subjects:

Ανοσοθεραπεία σε ογκολογικούς ασθενείς και πιθανές επιπλοκές

Το ανοσοποιητικό μας σύστημα είναι φτιαγμένο για να καταστρέφει το «ξένο»: βακτήρια, ιούς, μύκητες, αλλά και καρκινικά κύτταρα που μπορεί να δημιουργούνται στο σώμα. Η ανοσιακή απάντηση έχει και σημεία ελέγχου (immune checkpoints), ώστε φυσιολογικά να αυτοπεριορίζεται. Τα Immune Checkpoints (ICs) είναι μικρά μόρια που εμπλέκονται στη ρύθμιση της ανοσολογικής λειτουργίας. Διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη διατήρηση της ανοσολογικής ομοιόστασης και ανοχής, καθώς ρυθμίζουν τη διάρκεια και το εύρος της φυσιολογικής ανοσολογικής απάντησης.

Οι immune checkpoint inhibitors (ICIs) ή αναστολείς σημείων ελέγχου του ανοσοποιητικού συστήματος είναι νέα

φάρμακα τα οποία όλο και περισσότερο χρησιμοποιούνται στη θεραπευτική του καρκίνου. Δρουν σε συγκεκριμένα μόρια, όπως στο cytotoxic T-lymphocyte-associated protein 4 (CTLA-4), στο programmed death 1 (PD-1) ή στον συνδέτη του (ligand, PD-L1), με αποτέλεσμα την ενεργο-

ποίηση των T λεμφοκυττάρων και την αντικαρκινική δραστηριότητα. Οι ICIs έχουν αναδειχθεί ως ένα ισχυρό νέο φαρμακευτικό «εργαλείο» για τους ογκολόγους και ένας μεγάλος αριθμός τέτοιων παραγόντων χρησιμοποιούνται σήμερα για τη θεραπεία διαφόρων τύπων καρκίνων, όπως μελάνωμα, λέμφωμα, καρκίνο του πνεύμονα, νεφρικό καρκίνωμα, ουροθηλιακό καρκίνωμα κ.ά.

Ωστόσο, καθώς τα ICs είναι ζωτικής σημασίας για τη διατήρηση της ανοσολογικής ανοχής και την πρόληψη των αυτοάνοσων διαταραχών, οι θεραπείες αυτές μπορούν να προκαλέσουν ανεπιθύμητα αυτοάνοσα νοσήματα. Πράγματι, πολλά όργανα μπορούν να επηρεαστούν. Συνήθως, εμπλέκονται το δέρμα, το γαστρεντερικό σύστημα, το ήπαρ, οι πνεύμονες και οι ενδοκρινείς αδένες, ενώ λιγότερο συχνά μπορεί να επηρεαστούν και άλλα συστήματα επίσης. Οι ενδοκρινικές επιπλοκές είναι από τις πιο συχνές, και συμπεριλαμβάνουν θυρεοειδοπάθειες, υποφυσίτιδα, πρωτοπαθή επινεφριδιακή ανεπάρκεια και σακχαρώδη διαβήτη. Πρόσφατα, έχει αναφερθεί και πιθανή συσχέτιση με υποπαραθυρεοειδισμό, αλλά αυτό δεν είναι ακόμη σαφές.

Συγκεκριμένες ενδοκρινοπάθειες φαίνεται να είναι πιο συχνές με συγκεκριμένους ανοσοθεραπευτικούς παράγοντες, ενώ ο συνδυασμός θεραπειών αυξάνει περισσότερο τον κίνδυνο. Ο χρόνος έναρξης των ενδοκρινικών επιπλοκών κυμαίνεται γενικά από εβδομάδες ως μήνες μετά την αρχική δόση θεραπείας με ICIs. Επιπλέον, η συχνότητα και η σοβαρότητα των ενδοκρινικών επιπλοκών μετά από ICIs παρουσιάζουν μεγάλο εύρος και συστήματα βαθμονόμησης χρησιμοποιούνται για τον λόγο αυτόν. Ενδιαφέρον παρουσιάζει η παρατήρηση ότι η εμφάνιση αυτών των επιπλοκών μπορεί να σχετίζεται με καλύτερη κλινική έκβαση ή και επιβίωση των ογκολογικών ασθενών.

Ο Θάνος Δημόπουλος είναι καθηγητής Θεραπευτικής Αιματολογίας - Ογκολογίας, τ. πρώτου του ΕΚΠΑ